

Správa o hospodárení Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou za rok 2024

I. Spôsob hospodárenia

Úrad pre dohľad nad zdravotnou (ďalej len „úrad“) v zmysle § 29 ods. 4 zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých predpisov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 581/2004 Z. z.“) ukladá výročnú správu o hospodárení za príslušný rok do verejnej časti registra účtovných závierok v termíne do šiestich mesiacov po skončení príslušného kalendárneho roka.

Úrad, tak ako aj po minulé roky, hospodáril s prostriedkami verejného zdravotného poistenia v súlade so schváleným rozpočtom, ktorý je súčasťou rozpočtu verejnej správy. V zmysle novely zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 523/2004 Z. z.“) sa v rámci reformy fiškálnych pravidiel Európskej únie zaviedlo uplatňovanie výdavkových limitov. Limit verejných výdavkov schválený Národnou radou SR je záväzný pre subjekty verejnej správy, ktorých výdavky sú súčasťou rozpočtu verejnej správy, a na ktoré sa limit verejných výdavkov vzťahuje, teda aj pre úrad. Ministerstvo financií najneskôr do 30 dní od schválenia limitov verejných výdavkov Národnou radou SR oznamuje tieto limity verejných výdavkov subjektom verejnej správy. Vzhľadom na nutnosť dodržania limitu verejných výdavkov sa stanovuje, že pri prerokovávaní návrhov rozpočtov subjektov verejnej správy na rokovaní vlády nie je možné schváliť návrhy, ktorých dôsledkom by bolo prekročenie limitu verejných výdavkov. Rovnako v priebehu rozpočtového roka nie je možné predkladať na rokovanie vlády návrhy, dôsledkom ktorých by došlo k prekročeniu limitu verejných výdavkov na bežný rozpočtový rok. Na základe splnomocnenia Národnej rady SR môže vláda SR upraviť limity verejných výdavkov subjektov verejnej správy a ďalších súčastí rozpočtu verejnej správy rozpočtovaných v rozpočte verejnej správy, a to iba pri dodržaní celkového limitu verejných výdavkov.

Úrad vedie účtovníctvo v zmysle zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov. Postupy účtovania a účtovná osnova sú určené opatrením Ministerstva financií SR zo 14. novembra 2007 č. MF/24342/2007-74 v platnom znení.

Pri sledovaní plnenia rozpočtu verejnej správy úrad uplatňuje rozpočtovú klasifikáciu v zmysle § 4 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z., podľa ktorej sa jednotne určujú a triedia príjmy a výdavky rozpočtu verejnej správy. Príjmy a výdavky úrad sleduje podľa Opatrenia Ministerstva financií SR č. MF/010175/2004-42 v znení neskorších dodatkov, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie.

Súčasťou správy sú Súvaha, Výkaz ziskov a strát, Poznámky k riadnej účtovnej závierke a Finančný výkaz o príjmoch, výdavkoch a finančných operáciách zostavené k 31. decembru 2024.

II. Charakteristika schváleného rozpočtu na rok 2024

Rozpočet úradu schválený dozornou radou na rok 2024 schválila Národná rada SR 22. decembra 2023 uznesením č. 86.

Celkové príjmy úradu boli schválené na úrovni 52 967 620 eur. Hlavným príjmom úradu je príspevok na činnosť úradu od zdravotných poisťovní podľa § 30 zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorého výška je od roku 2024 0,40 % zo základu na jej určenie. Pre krytie výdavkov úradu v roku 2024 boli rozpočtované zdroje z príspevku na činnosť od zdravotných poisťovní na úrovni 30 612 629 eur so splatnosťou 20. januára 2024.

Ďalšími schválenými príjmami úradu boli príjmy získané z administratívnych činností a príjmy z činnosti súdnolekárskych a patologicko-anatomických (ďalej len „SLaPA“) pracovísk.

Výdavky úradu boli pre rok 2024 schválené na úrovni 31 027 629 eur.

V zmysle novely zákona č. 523/2004 Z. z. Ministerstvo financií SR v júni 2024 oznámilo úradu záväzný limit verejných výdavkov Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou na rok 2024, a to vo výške 30 572 990 eur.

III. Čerpanie rozpočtu v roku 2024

Tabuľka č. 1 - Vyhodnotenie plnenia rozpočtu za rok 2024 podľa metodiky ESA 2010

(v eurách)

Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou		S 2023	R 2024	S 2024	Plnenie R 2024 v %
Príjmy spolu		48 833 971	52 967 620	57 021 122	107,7
200	Nedaňové príjmy, v tom:	1 261 096	755 000	1 787 483	236,8
220	Administratívne poplatky a iné poplatky a platby	1 056 293	750 000	1 137 689	151,7
222	Pokuty, penále a iné sankcie	62	0	52 208	-
223	Príjmy z činnosti úradu	1 056 232	750 000	1 085 482	144,7
230	Kapitálové príjmy	7 222	0	0	-
240	Úroky z tuzemských úverov	191 320	5 000	223 119	4 462,4
243	Z účtov finančného hospodárenia	191 320	5 000	223 119	4 462,4
290	Iné nedaňové príjmy	6 260	0	426 675	-
300	Granty a transfery, v tom:	371 172	30 612 629	31 771 049	103,8
312001	Bežný transfer zo štátneho rozpočtu – EÚ prostriedky a spolufinancovanie	371 172	0	189 392	-
312003	Zo zdravotných poisťovní	0	30 612 629	30 612 629	100,0
322001	Kapitálový transfer zo štátneho rozpočtu – EÚ prostriedky a spolufinancovanie	0	0	969 027	-
400	Príjmy z transakcií s fin. aktívami a pasívami	47 201 704	21 599 991	23 462 590	108,6
453	Prostriedky z predchádzajúcich rokov	47 201 704	21 599 991	23 462 590	108,6
456	Iné príjmové finančné operácie - kurzové rozdiely	0	0	0	-
Výdavky spolu		25 371 381	31 027 629	28 871 295	93,1
600	Bežné výdavky, v tom:	22 721 394	28 877 629	25 111 173	87,0
610	Mzdy, platy, služobné príjmy	10 266 702	11 366 660	11 310 043	99,5
620	Poistné a príspevok do ZP	3 677 565	4 066 649	4 239 352	104,2

630	Tovary a služby	8 511 768	13 144 320	8 982 473	68,3
640	Bežné transfery	265 358	300 000	579 305	193,1
700	Kapitálové výdavky	2 226 627	2 000 000	3 077 332	153,9
800	Výdavky z transakcií s fin. aktívami a pasívami	423 360	150 000	682 791	455,2
819003	Kurzové rozdiely	423 360	150 000	682 791	455,2
Celkový prebytok / schodok (+/-)		23 462 590	21 939 991	28 149 827	128,3
Vylúčenie finančných operácií		-46 778 344	-21 449 991	-22 779 799	-
Vylúčenie príjmových FO		-47 201 704	-21 599 991	-23 462 590	-
Vylúčenie výdavkových FO		423 360	150 000	682 791	-
Medziročná zmena stavu pohľadávok zvýš.(+)/zniž(-) pohl.		22 463	0	-508 290	-
Medziročná zmena stavu záväzkov zvýš.(-)/zniž(+) záv.		-139 164	0	292 924	-
Prebytok / schodok (+/-) (ESA 2010)		-23 432 454	490 000	5 154 662	1 052,0

Príjmy ESA 2010	1 654 731	31 367 629	33 050 242	105,4
Výdavky ESA 2010	25 087 185	30 877 629	27 895 580	90,3
Saldo ESA 2010	-23 432 454	490 000	5 154 662	1 052,0

Výdavky zo zdrojov EÚ a spolufinancovania	-	0	-1 158 419	-
Imputované poisťné	-	122 000	338 758	277,7
Výdavky z transakcií s finančnými aktívami a pasívami (FO)	-	-150 000	-682 791	455,2
Medziročná zmena stavu záväzkov	-	0	-292 924	
Limit verejných výdavkov	-	30 999 629	27 075 919	-

A.1. Príjmy rozpočtu

Celkové príjmy úradu za rok 2024 boli na úrovni 57 021 122 eur, pričom v porovnaní so schváleným rozpočtom dosiahli vyššiu sumu o 4 053 502 eur. Uvedený nárast bol spôsobený vyšším zostatkom prostriedkov z predchádzajúcich rokov o 1 862 599 eur oproti schválenému rozpočtu na rok 2024, prijatým nenávratným finančným príspevkom z EU prostriedkov vo výške 1 158 419 eur a vyššími nedaňovými príjmami o 1 032 483 eur. Medziročný nárast celkových príjmov oproti roku 2023 je vo výške 8 187 151 eur, a to najmä z dôvodu doplatku príspevku na činnosť úradu.

Novelou zákona č. 581/2004 Z. z. od 1. januára 2024 nastala zmena spôsobu financovania úradu, pričom v súlade s vtedy platným § 30 ods. 1 zdravotná poisťovňa poukazuje na účet úradu príspevok na činnosť úradu najneskôr do 20. januára kalendárneho roka. V nadväznosti na uvedené úrad prijal do 20. januára 2024 **príspevky od zdravotných poisťovní** v celkovej výške 22 151 613 eur. Nakoľko výpadok zdrojov oproti schválenému rozpočtu úradu na rok 2024 predstavoval 8 461 016 eur, následnou novelou zákona č. 581/2004 Z. z. sa upravil jednorazový doplatok príspevkov na činnosť dotknutých inštitúcií vrátane úradu. V nadväznosti na vyššie uvedené je skutočný príjem príspevku na činnosť úradu pre rok 2024 od zdravotných poisťovní vo výške schváleného rozpočtu, a to 30 612 629 eur.

Príjmy z činnosti úradu za rok 2024 boli vo výške 1 085 482 eur s plnením na 144,7 % z rozpočtovanej úrovne. Táto príjmová položka sa skladá z príjmov z činnosti SLaPA pracovísk, ako aj z poplatkov za administratívne činnosti úradu. Uvedený zvýšený príjem nadväzuje na zvýšené príjmy z činnosti SLaPA pracovísk v dôsledku medziročného zvyšovania cien v cenníku výkonov a služieb SLaPA pracovísk úradu, ktorý sa každoročne upravuje v nadväznosti na zvyšovanie nákladov na tieto výkony a služby.

Položka **Pokuty, penále a iné sankcie** bola naplnená vo výške 52 208 eur najmä v nadväznosti na uloženie zmluvnú pokutu za omeškanie dodania diela – informačného systému pre projekt Manažment údajov UDZS - CR, RZP, RPZS, RÚ.

Príjmy z účtov finančného hospodárenia vo výške 223 119 eur úrad prijal ako úroky z bankových účtov. Uvedená položka je čerpaná na 4 462,4% oproti schválenému rozpočtu z dôvodu zvýšenia úrokových sadzieb k účtom vedených v Štátnej pokladnici.

V rámci nerozpočtovaných **iných príjmov** vo výške 426 675 eur úrad vykazuje príjmy z dobropisov po vyúčtovaní služieb v súvislosti s nájmom za predchádzajúci rok, a to vo výške 14 920 eur, z refundácií týkajúcich sa exekučných konaní a iných príjmov vo výške 411 749 eur, z čoho príjmy vo výške 409 427 eur predstavujú preúčtovanie z dôvodu vykazovania mínusových položiek vo výdavkoch v nadväznosti na príjmy EÚ.

Úrad v roku 2024 prijal nerozpočtované **prostriedky EÚ a príslušného spolufinancovania** z reálneho vyúčtovania oprávnených nákladov na realizáciu aktivít projektov ePrehliadky a Manažment údajov UDZS – CRP, RZP, RPZS, RÚ, a to vo výške 1 158 419 eur, z čoho refundácia bežných výdavkov je vo výške 189 392 eur a refundácia kapitálových výdavkov vo výške 969 027 eur.

Tabuľka č. 2 - Plnenie rozpočtu príjmov za rok 2024

(v eurách)

Názov položky	S 2023	R 2024	S 2024	Plnenie R 2024 v %
Príjmy z činnosti úradu	1 056 232	750 000	1 085 482	144,7
Pokuty, penále a iné sankcie	62	0	52 208	-
Kapitálové príjmy	7 222	0	0	-
Úroky z tuzemských účtov	191 320	5 000	223 119	4 462,4
Iné nedaňové príjmy	6 260	0	426 675	-
Zo zdravotných poisťovní príspevok na rok 2024	0	30 612 629	30 612 629	100,0
EÚ prostriedky a spolufinancovanie - ePrehliadky a Manažment údajov	371 172	0	1 158 419	-
Príjmy úradu v bežnom roku	1 632 267	31 367 629	33 558 532	107,0

A.2. Príjmové finančné operácie

Prostriedky z predchádzajúcich rokov

Zostatok prostriedkov k 31. decembru 2024 v sume 23 462 590 eur tvorí kumulovaný prebytok hospodárenia úradu z predchádzajúcich rokov. Predmetné prostriedky boli zámerne kumulované na účely modernizácie SLaPA pracovísk a informačných systémov úradu, ktoré z dôvodu vysokonákladných investícií nie je možné priebežne uhrádzať počas jednotlivých rokov z prostriedkov prijatých v bežnom roku a v nasledujúcom rozpočtovom období bude nevyhnutné predmetné zdroje využiť najmä na zabezpečenie vhodných priestorov pre činnosť SLaPA pracoviska a pobočky Banská Bystrica výstavbou vlastnej budovy po doručení dohody o ukončení Zmluvy o nájme nebytových priestorov zo strany Fakultnej nemocnice s poliklinikou F. D. Roosevelta. Príspevok na činnosť úradu od zdravotných poisťovní sa pre rok 2024 neuhrádzal v decembri predchádzajúceho roka, ale v zmysle novely zákona č. 581/2004 Z. z. aktuálny rok, a to do 20. januára 2024.

Tabuľka č. 3 - Príjmy z transakcií s finančnými aktívami a pasívami

(v eurách)

Názov položky	S 2023	R 2024	S 2024	Plnenie R 2024 v %
Príjmy z transakcií s fin. aktívami a pasívami	47 201 704	21 599 991	23 462 590	108,6
• Prostriedky z predchádzajúcich rokov	47 201 704	21 599 991	23 462 590	108,6
príspevok na činnosť z predchádzajúceho roka	23 567 908	0	0	-
vlastné zdrojov	23 504 249	21 599 991	23 462 590	108,6
od medzinárodnej organizácie	129 547	0	0	-
• Iné príjmové finančné operácie - kurzové rozdiely	0	0	0	-

B.1. Výdavky rozpočtu

Výdavky v roku 2024 tvorili objem 28 871 295 eur s čerpaním na 93,1 % z rozpočtovanej úrovne 31 027 629 eur. V porovnaní so schváleným rozpočtom je čerpanie nižšie o 2 156 334 eur, a to najmä z dôvodu nižšieho čerpania bežných výdavkov v oblasti tovarov a služieb vo vzťahu k značne nadhodnotenej rozpočtovanej úrovni. V porovnaní so skutočnosťou z roku 2023 boli výdavky vyššie o 3 499 914 eur, a to najmä z dôvodu zavedenia novej legislatívy týkajúcej sa záväzného limitu verejných výdavkov a realizácie konsolidačných opatrení zohľadnených v procese tvorby rozpočtu verejnej správy na roky 2025 až 2027, v rámci ktorých Ministerstvo financií SR stanovilo celkové výdavky úradu na rok 2025 o 4 900 357 eur nižšie oproti pôvodne schválenému rozpočtu na rok 2025. V nadväznosti na obmedzené a záväzné výdavky úradu pre rok 2025, bol úrad nútený realizovať nevyhnutné investičné výdavky a časť materiálového zabezpečenia činnosti úradu, ktoré boli pôvodne rozpočtované v roku 2025, už v roku 2024.

Zároveň v apríli 2024 bola úradu doručená dohoda o ukončení Zmluvy o nájme nebytových priestorov zo strany Fakultnej nemocnice s poliklinikou F. D. Roosevelta Banská Bystrica pre SLaPA pracovisko Banská Bystrica z dôvodu plánovaného odstránenia stavby, v ktorej sa prenajímané priestory nachádzali. Úradu tak následne vznikli dodatočné výdavky súvisiace s operatívnym sťahovaním pracoviska do provizórnych nevyhovujúcich priestorov, a to časť pitevne do VŠNsP Lučenec a laboratórnu a administratívnu časť k súkromnému prenajímateľovi v Banskej Bystrici, pričom je denne nevyhnutné zabezpečiť prepravu materiálov medzi Banskou Bystricou a Lučencom. Uvedená skutočnosť zakladá nevyhnutnú potrebu zabezpečiť vyhovujúce priestory pre optimálnu činnosť SLaPA pracoviska Banská Bystrica, ktoré zabezpečuje výkony pre veľký región. Úrad sa po zhodnotení viacerých alternatív a v nadväznosti na špecifickú činnosť SLaPA pracoviska, ktorú nie je možné zabezpečiť v komerčných priestoroch, rozhodol pre najefektívnejšie a najhospodárnejšie riešenie, a to výstavbu vlastnej budovy na zabezpečenie činnosti nielen SLaPA pracoviska, ale aj činnosti pobočky Banská Bystrica. Z uvedeného dôvodu úrad koncom roku 2024 obstaral pozemok v Banskej Bystrici, a to v hodnote 503 700 eur.

V zmysle novely zákona č. 523/2004 Z. z. Ministerstvo financií SR v júni 2024 oznámilo úradu záväzný limit verejných výdavkov Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou na rok 2024 vo výške 30 572 990 eur, pričom stanovený limit nadväzoval na v tom čase očakávanú skutočnosť čerpania rozpočtu na rok 2024. Prepočet výšky limitu verejných výdavkov zo schváleného rozpočtu na rok 2024 by predstavoval úroveň až 30 999 629 eur. Skutočne dosiahnuté výdavky na úrovni 28 871 295 eur dosiahli plnenie úrovne limitu verejných výdavkov vo výške 27 057 919 eur, čo je 88,6 % z oznámeného limitu.

V nadväznosti na vývoj aktuálnych skutočností v čerpaní výdavkov roku 2024 dozorná rada úradu schválila úpravu rozpočtu a prerozdelenie rozpočtovaných zdrojov na jednotlivé položky podľa potreby aktuálneho čerpania výdavkov v rámci uplatnenej ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie pri dodržaní záväznej výšky limitu verejných výdavkov schválených Národnou radou SR.

Tabuľka č. 4 - Plnenie rozpočtu výdavkov za rok 2024

(v eurách)

Názov položky	S 2023	R 2024	S 2024	Plnenie R 2024 v %
Mzdy, platy, služobné príjmy	10 266 702	11 366 660	11 310 043	99,5
Poistné a príspevok do poisťovní	3 677 565	4 066 649	4 239 352	104,2
Tovary a služby	8 511 768	13 144 320	8 982 473	68,3
Bežné transfery	265 358	300 000	579 305	193,1
Bežné výdavky celkom	22 721 394	28 877 629	25 111 173	87,0
Kapitálové výdavky	2 226 627	2 000 000	3 077 332	153,9
Výdavky z transakcií s fin. aktívami a pasívami - kurzové rozdiely	423 360	150 000	682 791	455,2
Výdavky celkom	25 371 381	31 027 629	28 871 295	93,1

B.1.1. Bežné výdavky

Bežné výdavky boli rozpočtované v nadhodnotenej úrovni 28 877 629 eur, v skutočnosti boli čerpané v sume 25 111 173 eur, t. j. na 87,0 % zo schváleného rozpočtu, pričom časť rozpočtovaných zdrojov na bežné výdavky boli následne realizované v rámci kapitálových výdavkov. Medziročný nárast bežných výdavkov oproti roku 2023 je na úrovni 2 389 779 eur, t. j. o 10,5 %, ktoré nadväzuje na zvýšené čerpanie osobných výdavkov z dôvodu realizácie valorizácie miezd zamestnancov, obnovu a údržbu softvérového a hardvérového vybavenia a výraznú obnovu zastaralých prevádzkových strojov, prístrojov a zariadení na SLaPA pracoviskách.

Mzdy, platy a iné služobné príjmy boli rozpočtované vo výške 11 366 660 eur, skutočné čerpanie bolo v rámci stanoveného rozpočtu na úrovni 11 310 043 eur, pričom oproti roku 2023 vzrástlo 1 043 340 eur. Medziročné zvýšenie čerpania osobných výdavkov vyplýva zo zásadnejšej valorizácie najnižších miezd zamestnancov, ktoré boli dlhodobo podhodnotené vo vzťahu k úrovni miezd na pracovnom trhu v podobných oblastiach verejnej správy. Na mzdové výdavky úradu zároveň vplýva vzdelanostná štruktúra zamestnancov úradu a povinnosť úradu zabezpečiť mzdové zvýhodnenie pre zamestnancov za prácu v sťaženom a zdraví škodlivom pracovnom prostredí.

V rozpočte na rok 2024 boli **výdavky na poistné a príspevky do poisťovní** rozpočtované v čiastke 4 066 649 eur, pričom skutočnosť bola v súvislosti s vyplatenými mzdami vo výške 4 239 352 eur.

Výdavky za tovary a služby boli rozpočtované na rok 2024 na nadhodnotenej úrovni 13 144 320 eur, pričom skutočné výdavky dosiahli výšku 8 982 473 eur s medziročným nárastom o 470 705 eur oproti roku 2023 na úrovni 8 511 768 eur.

Položka **Cestovné náhrady** bola čerpaná vo výške 35 481 eur, čo predstavuje 44,4 % z rozpočtovanej úrovne s medziročným poklesom o 2,9 %. Mierne zníženie čerpania nadväzuje na

optimalizáciu výdavkov súvisiacich s cestovnými náhradami pri minimalizovaní počtu pracovných ciest zamestnancov na nevyhnutnú úroveň.

Na položke **Energie, voda a komunikácie** boli skutočné výdavky čerpané vo výške 1 043 476 eur, čo predstavuje 56,4 % z úrovne schváleného rozpočtu, pričom oproti predchádzajúcemu roku došlo iba k miernemu poklesu, a to o 3,2 %. Nižšie čerpanie rozpočtu podpoložky Energie vzniklo najmä v nadväznosti na priebežný pokles cien energií, pričom ročné vyúčtovania energií za predchádzajúce obdobie tak boli v roku 2024 výrazne v prospech úradu oproti predchádzajúcemu roku. K zníženiu nákladov na energie prispelo aj zrušenie pobočky Nitra a Prešov k 31. marcu 2023. Výdavky na podpoložke Poštové služby klesli oproti roku 2023 o 13 985 eur v dôsledku vyššej elektronizácie doručovacích procesov. V rámci Komunikačnej infraštruktúry došlo k medziročnému nárastu o 232 164 eur, a zároveň k poklesu výdavkov na podpoložke Telekomunikačné služby o 217 355 eur, a to v dôsledku správneho evidovania výdavkov za internetové služby, ktoré boli v roku 2023 evidované na podpoložke Telekomunikačné služby spolu s výdavkami na hovorné. Vo vzťahu k refundácii výdavkov na projekt ePrehliadky a Manažment údajov ÚDZS z prostriedkov EÚ a príslušného spolufinancovania boli v oblasti telekomunikačných služieb zohľadnené nepriame náklady, a to v hodnote 14 048 eur.

V položke **Materiál** boli výdavky v roku 2024 na úrovni 968 322 eur s 23,8 % medziročným nárastom oproti roku 2023. Plnenie nadhodnoteného schváleného rozpočtu na rok 2024 pre predmetnú položku bolo realizované iba na 61,4 %. Objemovo najvýraznejší medziročný nárast v oblasti výdavkov na materiál zaznamenala podpoložka Licencie, a to o 122 354 eur v dôsledku ročnej úhrady softvérových licencií Microsoft v hodnote 201 147 eur. Zároveň sa realizovala úhrada za licencie ESET PROTECT Elite na 24 mesiacov ako komplexné kybernetické zabezpečenie informačných systémov úradu v hodnote 38 813 eur, ktoré boli obstarané v rámci projektu Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR s názvom Rozvoj kybernetickej a informačnej bezpečnosti ÚDZS a v roku 2025 bude následne požiadané o refundáciu vynaložených prostriedkov v hodnote 35 087 eur z prostriedkov EÚ a príslušného spolufinancovania v zmysle zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku. Medziročne vzrástli výdavky aj na nákup Všeobecného materiálu o 121 217 eur najmä na činnosť SLaPA pracovísk, a to s prihliadnutím na čiastočné zabezpečenie potrieb roku 2025, ako aj v nadväznosti na priebežný nárast cien vyplývajúcich z novozatvorených zmlúv. V rámci výdavkov na všeobecný materiál došlo k medziročnému nárastu výdavkov na chemikálie a lieky o 44,9 %, t.j. o 57 587 eur, na špeciálny zdravotnícky materiál o 51,6 %, t.j. o 50 302 eur a zvýšenie zaznamenali aj výdavky na tonery. Za účelom obnovy zastaraného prístrojového vybavenia na SLaPA pracoviskách medziročne narástli aj výdavky na podpoložke Prevádzkové stroje, prístroje, zariadenie, techniku a náradie, a to o 52 337 eur oproti roku 2023. V rámci predmetných výdavkov sa v dvoch etapách počas roka 2024 realizovala obnova zastaraného histologického, toxikologického a ostatného prístrojového vybavenia. Podpoložka Pracovné odevy, obuv a pracovné pomôcky poklesla o 47 498 eur v dôsledku prebiehajúceho procesu verejného obstarania na dodávateľa osobných ochranných pracovných pomôcok, ktoré bolo ukončené v závere roka 2024 a prvá realizácia z uzatvorených zmlúv prebieha až začiatkom roku 2025.

Položka **Dopravné** sa medziročne zvýšila o 14 100 eur, a to hlavne z dôvodu úhrady poistenia motorových vozidiel na nasledujúci kalendárny rok, pričom úhrada poistenia vozidiel na rok 2023 bola realizovaná už v roku 2022.

V oblasti **Rutinnej a štandardnej údržby** boli výdavky v roku 2024 vyššie o 18,4 % oproti roku 2023, pri čerpaní nadhodnoteného schváleného rozpočtu na predmetné výdavky na 53,8 %. Nárast výdavkov nastal v oblasti údržby výpočtovej techniky, a to o 123 938 eur v dôsledku úhrady dvojročného pozáručného servisu serverov. Zvýšené čerpanie ovplyvnil aj servis a údržba starších prevádzkových strojov, prístrojov a zariadení SLaPA pracovísk v celkovej výške 70 981 eur. Medziročný pokles výdavkov o 55 324 eur zaznamenala podpoložka údržba budov, objektov alebo ich častí, z dôvodu nákladnejšej realizácie údržby a výmeny okien na SLaPA pracovisku Martin v hodnote 64 214 eur v roku 2023. Výdavky na údržbu softvérov medziročne vzrástli o 4,7 % pri 48,9% čerpaní schváleného rozpočtu na predmetný účel. Uvedený nárast ovplyvnili výdavky na jednorazové servisné zásahy najmä vo vzťahu ku kybernetickému zabezpečeniu informačných softvérov úradu.

Mierny nárast položky **Nájomné za nájom** o 2,1 % nadväzuje na medziročnú valorizáciu nájomného prenajímateľmi.

Položka **Služby** je čerpaná vo výške 4 485 365 eur, čo predstavuje 82,0 % z ročného rozpočtu pri medziročnom náraste o 2,1 %. Najvýraznejšiu zmenu zaznamenala podpoložka Stravovanie s poklesom o 98,4 % z dôvodu prechodu vyplácania zákonných príspevkov prostredníctvom finančného príspevku namiesto stravovacích poukážok. V roku 2024 sa medziročne znížili aj výdavky na špeciálne služby o 37 275 eur, a to v nadväznosti na nižšiu potrebu externej právnej súčinnosti v roku 2024. Výdavky na prepravu mŕtvych na pitvu sa na výdavkoch podpoložky špeciálne služby podieľali v objeme 623 073 eur s medziročným nárastom o 39,8 %, t.j. o 177 326 eur v dôsledku výrazného zvyšovania cien pri uzatváraní nových zmlúv po realizácii verejného obstarávania na dodávateľov takmer vo všetkých regiónoch. Výdavky na podpoložke Zdravotníckym zariadeniam za účelom úhrady prehliadok mŕtvych tel vrátane prepravy prehliadajúcich lekárov na miesto vykonania prehliadky mŕtveho tela a späť, mikrobiologických vyšetrení a prepravy biologického a infekčného materiálu sú dlhodobu stabilizované a ich medziročná zmena predstavovala nárast iba o 1,5 %, čo je 34 421 eur, pri celkovej hodnote predmetných výdavkov v roku 2024 vo výške 2 350 427 eur.

Tabuľka č. 5 - Čerpanie vybraných výdavkových položiek

(v eurách)

Názov položky	S 2023	R 2024	S 2024	Plnenie R 2024 v %
Tovary a služby celkom	8 511 768	13 144 320	8 982 473	68,3
Cestovné náhrady	36 558	80 000	35 481	44,4
Tuzemské	23 226	40 000	22 389	56,0
Zahraničné	13 333	40 000	13 092	32,7
Energie, voda a komunikácie	1 077 943	1 850 850	1 043 476	56,4
Energie	532 413	783 500	482 564	61,6
Poštové služby	62 371	133 000	48 386	36,4
Komunikačná infraštruktúra	1 735	78 350	233 898	298,5
Telekomunikačné služby	403 062	736 000	185 707	25,2
Materiál	782 390	1 576 000	968 322	61,4
Interiérové vybavenie	5 396	18 000	27 103	150,6
Výpočtová technika	175 109	250 000	87 484	35,0
Prevádzkové stroje, prístroje, zariadenie, technika a náradie	21 298	125 000	73 635	58,9
Všeobecný materiál	334 190	705 000	455 407	64,6
Pracovné odevy, obuv a pracovné pomôcky	60 383	161 000	12 885	8,0

Softvér	5 779	47 000	4 263	9,1
Licencie	138 625	188 000	260 980	138,8
Dopravné	28 750	116 000	42 850	36,9
Palivo, mazivá, oleje	16 061	39 000	16 910	43,4
Poistenie	0	28 000	10 297	36,8
Rutinná a štandardná údržba	925 388	2 036 050	1 096 054	53,8
Údržba výpočtovej techniky	1 324	78 350	125 262	159,9
Údržba prevádzkových strojov, prístrojov a zariadení	47 453	156 700	70 981	45,3
Údržba budov, priestorov	102 664	140 000	47 340	33,8
Údržba softvéru	773 947	1 655 000	810 020	48,9
Nájomné za nájom	1 266 720	2 018 350	1 310 925	65,0
Nájomné budov, priestorov	1 201 161	1 940 000	1 244 144	64,1
Nájomné za stroje, prístroje	65 559	78 350	66 781	85,2
Služby	4 394 019	5 467 070	4 485 365	82,0
Školenia, kurzy, semináre, porady, konferencie, sympóziá	30 642	78 350	39 627	50,6
Všeobecné služby	247 206	383 000	249 430	65,1
Špeciálne služby	928 672	1 772 267	891 397	50,3
Náhrady	64 206	110 000	65 118	59,2
Štúdie, expertízy, posudky	269 812	941 584	287 114	30,5
Poplatky a odvody	44 959	78 350	57 036	72,8
Stravovanie	61 879	207 000	967	0,5
Odmeny zamestnancov mimopracovného pomeru	238 601	323 000	281 970	87,3
Zdravotníckym zariadeniam	2 316 006	1 316 019	2 350 427	178,6

Bežné transfery boli v roku 2024 v celkovej výške 579 305 eur, pričom medziročný nárast predstavuje 118,3 %. Najvýznamnejšie sa zvýšila položka transfer jednotlivcovi, a to z dôvodu presunutia výdavkov na príspevok na stravné zamestnancom vo forme finančného príspevku. Taktiež sa medziročne zvýšili položky odstupné a odchodné, a to v nadväznosti na vyššiu fluktuáciu zamestnancov v roku 2024.

B.1.2. Kapitálové výdavky

Kapitálové výdavky v roku 2024 boli čerpané vo výške 3 077 332 eur. Z uvedeného objemu bolo obstarané prístrojové vybavenie SLaPA pracovísk v hodnote 836 550 eur, v rámci ktorého sa zabezpečila obnova histologického, toxikologického a ostatného prístrojového vybavenia v dvoch etapách na začiatku a v závere roka 2024. V druhej etape sa zohľadnila aj časť potrieb pre rok 2025 z dôvodu obmedzených zdrojov v nasledujúcom roku. Výdavky na softvéry a licencie boli v roku 2024 realizované na úrovni 785 028 eur, a to na napríklad na softvérové vybavenie pre zber a uchovávanie dát prístrojového vybavenia SLaPA pracovísk, licencie Oracle či softvér pre ePortal. Modernizácia informačných systémov úradu predstavovala v roku 2024 objem 372 723 eur na rozvoj registratúrneho systému úradu, informačného systému ePrehliadky, informačného systému EESSI a ďalších. Obnova výpočtovej techniky bola realizovaná v celkovej hodnote 450 775 eur pričom zahŕňala nákladné rozšírenie hardvéru pre integračnú platformu v hodnote 201 482 eur, rozšírenie hardvéru pre servery úradu v hodnote 222 581 eur či obnovu osobných notebookov a multifunkčných zariadení. V novembri 2024 sa realizovala aj obnova 2 najstarších služobných motorových vozidiel a 1 dodávky v celkovej hodnote 128 555 eur a obstaranie pozemku v Banskej Bystrici v hodnote 503 700 eur za účelom výstavby vlastnej budovy na zabezpečenie optimálnych podmienok na činnosť SLaPA pracoviska a pobočky Banský Bystrica po ukončení Zmluvy o nájme nebytových priestorov zo strany Fakultnej nemocnice s poliklinikou F. D. Roosevelta Banská

Bystrica pre SLaPA pracovisko BB z dôvodu odstránenia stavby, v ktorej sa prenajímané priestory nachádzali.

B.2. Výdavkové finančné operácie

Ostatné výdavkové finančné operácie – Kurzové rozdiely

V januári 2024 sa realizovala úhrada straty z kurzového rozdielu prevodom finančných prostriedkov z bežného účtu úradu na účet styčného orgánu vo výške 682 791 eur. Úhrada bola realizovaná z podpoložky 819003 Ostatné výdavkové finančné operácie – Kurzové rozdiely, a to z vlastných zdrojov úradu. Oproti predpokladanému kurzovému rozdielu v schválenom rozpočte na rok 2024 bola skutočnosť o 355 % vyššia, a to v nadväznosti na vývoj výmenných kurzov referenčných mien počas roku 2023.

B.3. Prebytok rozpočtu úradu

Úrad na konci roka 2024 vykázal **prebytok hospodárenia** v sume 28 149 827 eur. Zámerne nakumulované prostriedky z predchádzajúcich rokov predstavujú zdroje na potrebné modernizácie SLaPA pracovísk a informačných systémov úradu, ktoré z dôvodu vysokonákladných investícií nie je možné priebežne uhrádzať počas jednotlivých rokov z prostriedkov prijatých v bežnom roku. V nasledujúcom rozpočtovom období bude nevyhnutné čerpanie predmetných zdrojov zohľadniť v limite verejných výdavkov úradu za účelom ich využitia na zabezpečenie vhodných priestorov pre činnosť SLaPA pracoviska a pobočky Banská Bystrica výstavbou vlastnej budovy po doručení dohody o ukončení Zmluvy o nájme nebytových priestorov zo strany Fakultnej nemocnice s poliklinikou F. D. Roosevelta.

Celková bilancia úradu v metodike ESA 2010 po vylúčení finančných operácií, ktoré predstavujú prostriedky z predchádzajúcich rokov a vysporiadanie kurzových rozdielov, je na úrovni 5 154 662 eur.

Tabuľka č. 6 - Prebytok hospodárenia úradu

(v eurách)

Názov položky	S 2023	R 2024	S 2024	Plnenie R 2024 v %
Príjmy celkom	48 833 971	52 967 620	57 021 122	107,7
Výdavky celkom	25 371 381	31 027 629	28 871 295	93,1
Prebytok hospodárenia úradu	23 462 590	21 939 991	28 149 827	128,3
Prebytok hospodárenia úradu v metodike ESA 2010	-23 432 454	490 000	5 154 662	1 052,0

Čerpanie rozpočtu vo všetkých položkách ekonomickej klasifikácie je uvedený vo Finančnom výkaze o príjmoch, výdavkoch a finančných operáciách subjektu verejnej správy (Fin. 1-12), ktorý úrad predkladá Ministerstvu financií SR, a ktorý je aj súčasťou výročnej správy o hospodárení.

C. Vyhodnotenie hospodárenia úradu v roku 2024

C.1. Náklady a výnosy

Okrem povinnosti sledovať príjmy a výdavky podľa rozpočtovej klasifikácie má úrad zároveň povinnosť viesť účtovníctvo, ktoré sleduje náklady, výnosy a majetkovú pozíciu úradu.

Výkaz ziskov a strát k 31. decembru 2024 vyjadruje pozíciu úradu vo vzťahu k čerpaniu nákladov a výnosov. Medzi údajmi uvedenými v účtovníctve a údajmi uvedenými vo výkaze Fin 1-12 je časový nesúlad vyplývajúci z rozdielnej metodiky účtovania nákladov a výnosov a čerpania výdavkov.

a) Náklady

Celkové náklady úradu v roku 2024 predstavovali 27 104 758 eur. Oproti porovnateľnému obdobiu predchádzajúceho roka vzrástli o 2 109 668 eur.

Mzdové náklady boli vo výške 11 606 959 eur. Uvedená položka zahŕňa tarifné platy, pomernú časť finančných prostriedkov pripadajúcich na motivačnú zložku mzdy a zúčtované rezervy na nevyčerpané dovolenky. Medziročný nárast mzdových nákladov vyplýva zo zásadnejšej valorizácie najnižších miezd zamestnancov, ktoré boli dlhodobo podhodnotené vo vzťahu k úrovni miezd na pracovnom trhu v podobných oblastiach verejnej správy. Na mzdové náklady úradu zároveň vplyva vzdelanostná štruktúra zamestnancov úradu a povinnosť úradu zabezpečiť mzdové zvýhodnenie pre zamestnancov za prácu v sťaženom a zdraví škodlivom pracovnom prostredí. Táto povinnosť zo strany úradu je plnená voči zamestnancom na SLaPA pracoviskách. Z celkového prepočítaného počtu zamestnancov úradu v roku 2024 vo výške 386,79 bolo zamestnaných na vyššie uvedených pracoviskách 178,48 zamestnancov, čo je 46,1% podiel.

Náklady na zákonné zdravotné a sociálne poistenie predstavovali 4 238 806 eur, čo je 36,5 % zo mzdových nákladov.

Tabuľka. č. 7 - Porovnanie niektorých významných nákladových položiek

(v eurách)

Názov položky	S 2023	% z celkových nákladov	S 2024	% z celkových nákladov
Spotreba materiálu	742 844	3,0	640 655	2,4
Spotreba energie	617 569	2,5	579 763	2,1
Opravy a udržiavanie	179 141	0,7	196 449	0,7
Ostatné služby	4 019 281	16,1	4 437 672	16,4
Mzdové náklady	10 410 769	41,7	11 606 959	42,8
Zákonné poistenie	3 641 539	14,6	4 238 806	15,6
Zákonné sociálne náklady	523 079	2,1	740 836	2,7
Iné ostatné náklady	2 553 735	10,2	2 632 140	9,7
Odpisy dlhodobého majetku	1 262 516	5,1	1 608 794	5,9
Ostatné náklady	1 044 618	4,2	422 683	1,6
Náklady celkom	24 995 090	100,0	27 104 758	100,0

V štruktúre nákladov najvyšší podiel na celkových nákladoch okrem mzdových nákladov a zákonného poistenia tvorili náklady na ostatné služby a iné ostatné náklady.

Náklady na spotrebu materiálu poklesli oproti roku 2023 o 13,8 %, t.j. o 102 189 eur. Pokles bol spôsobený najmä v oblasti obstarania nehmotného majetku, a to o 175 127 eur, nakoľko v roku 2024 boli obstarávané najmä licencie nemajetkového charakteru. Pokles zaznamenali aj náklady na výpočtovú techniku o 101 432 eur z dôvodu zásadnejšej obnovy osobnej výpočtovej techniky – počítačov a notebookov v roku 2023. Medziročný nárast nákladov na Prevádzkové stroje, prístroje a zariadenia, a to o 53 633 eur nadväzuje na výraznejšiu obnovu zastaraného prístrojového vybavenia na SLaPA pracoviskách úradu na začiatku ako aj v závere rok 2024. Zároveň úrad

realizoval v roku 2024 aj obnovu mobilných telefónov, čo zvýšilo náklady na telekomunikačnú techniku oproti predchádzajúcemu obdobiu. Nárast zaznamenali aj náklady na lieky a špeciálny zdravotnícky materiál, ktoré sú nevyhnutné pre činnosť SLaPA pracovísk, a to v nadväznosti na priebežné zvyšovanie cien vyplývajúce z verejného obstarávania na dodanie predmetných materiálov po ukončení platnosti predchádzajúcich zmlúv.

Náklady na energie zaznamenali medziročne pokles o 6,1 %, t.j. o 37 806 eur, a to najmä v nadväznosti na priebežný pokles cien energií, pričom ročné vyúčtovania energií za predchádzajúce obdobie tak boli v roku 2024 výrazne v prospech úradu oproti predchádzajúcemu roku. K zníženiu nákladov na energie prispelo aj zrušenie pobočky Nitra a Prešov k 31. marcu 2023.

Náklady na opravy a udržiavanie medziročne narástli o 9,7 %, t.j. o 17 309 eur, a to najmä v nadväznosti na nárast nákladov na opravu výpočtovej techniky o 52 340 eur, v rámci ktorých bolo realizované predĺženie pozáručného servisu serverov a v nadväznosti na nárast nákladov na opravu prevádzkových strojov, prístrojov a zariadení o 15 599 eur, v rámci ktorých boli realizované priebežné opravy staršieho prístrojového vybavenia SLaPA pracovísk vrátane nákladných opráv chromatografov. Zároveň realizované sťahovanie SLaPA pracoviska Banská Bystrica do dočasných priestorov vo Všeobecnej nemocnici s poliklinikou Lučenec si vyžiadalo dodatočnú odbornú reinštaláciu a údržbu prístrojového vybavenia tohto SLaPA pracoviska po presťahovaní.

Náklady na opravu budov, priestorov a objektov v roku 2024 výrazne poklesli oproti predchádzajúcemu roku, a to o 57 737 eur z dôvodu realizácie výmeny plastových okien a príslušenstva pre SLaPA pracovisko Martin v roku 2023 v celkovej hodnote 64 214 eur, pričom v roku 2024 neboli realizované údržby a opravy budov vo väčšom rozsahu.

Náklady na ostatné služby medziročne vzrástli o 10,4 %, t.j. o 418 391 eur na úroveň 4 437 672 eur. Najvýraznejší nárast zaznamenali náklady na prepravu mŕtvych tiel na pitvu o 35,1 %, t.j. o 164 687 eur v dôsledku výrazného zvyšovania cien pri uzatváraní nových zmlúv po realizácii verejného obstarávania na dodávateľov takmer vo všetkých regiónoch.

V roku 2024 boli účtované náklady na časovo obmedzené softvérové Licencie v hodnote 158 319 eur. Medziročný nárast zaznamenali aj náklady na údržbu softvéru pre informačný systém EESSI zabezpečujúci komplexnú medzištátnu elektronickú výmenu dát z členských štátov Európskej únie v zmysle nariadení EÚ, a to o 126 %, t.j. o 141 504 eur v nadväznosti na ukončenie pôvodnej zmluvy na zabezpečenie systémovej podpory a údržby predmetného softvéru, pričom po realizácii verejného obstarávania na predmetné služby sa ich hodnota výrazne zvýšila. Nárast v roku 2024 rovnako zaznamenali aj náklady na údržbu ostatných softvérov úradu, a to o 16,4 %, t.j. o 95 759 eur, a to najmä z dôvodu zavedenia informačného systému ePrehliadky a časti informačného systému Manažmentu údajov ÚDZS do užívania, ku ktorým sa následne realizuje aj systémová a aplikačná podpora, ktorá v roku 2024 predstavovala hodnotu 86 928 eur. Nárast nákladov na údržbu ostatných softvérov úradu nastal aj z dôvodu vyžiadania niekoľkých jednorazových technických zásahov, napríklad vyžiadaná podpora ku kybernetickej bezpečnosti či podpora pri uprade serverov spolu v hodnote 54 562 eur.

Náklady na nájomné za budovy a priestory zaznamenali len mierny medziročný nárast o 2,7%, a to najmä v nadväznosti na zmluvné zohľadnenie medziročnej inflácie v hodnote nájomného.

Najvýraznejší pokles nákladov v oblasti ostatných služieb zaznamenali náklady na právne služby, a to o 67,8 %, t.j. o 141 133 eur, a to najmä v nadväznosti na skutočnosť, že v roku 2023 bolo vytýčených viac pojednávaní v právnych sporoch oproti roku 2024.

Nakoľko úrad v roku 2024 výrazne prešiel na doručovanie písomností prioritne elektronickou formou prostredníctvom Centrálného úradného doručovania a prostredníctvom cloudových úložísk výrazne poklesli náklady na Poštovné, a to o 26,1 %, t.j. o 16 095 eur.

Ďalšie náklady za služby z bežnej činnosti boli stabilizované s minimálnymi medziročnými zmenami.

Zákonné sociálne náklady medziročne vzrástli o 41,6 %, t. j. o 217 757 eur, a to najmä v nadväznosti na zvýšený objem nákladov na odstupné a odchodné v súvislosti so znižovaním počtu zamestnancov a so stabilizáciou zamestnancov na jednotlivých odborných pracovných miestach. Zároveň došlo k miernemu zvýšeniu príspevku na stravovanie zamestnancov o 13,0 % v nadväznosti na zvýšenie sumy stravného pri tuzemských pracovných cestách od 1. septembra 2024. V rámci zákonných sociálnych nákladov boli účtované aj náklady na zákonné preventívne prehliadky, rekondičné pobyty, ako aj príspevky zamestnancom na multisport kartu, korekčné pomôcky a rekreáciu, ktoré sú medziročne na stabilnej úrovni. V roku 2024 došlo k výraznému zníženiu nákladov na príspevok na osobné ochranné pracovné prostriedky o 48 933 eur, t.j. o 80,0%, z dôvodu realizácie verejného obstarávania na dodávateľa osobných ochranných pracovných prostriedkov v závere roku 2024 a ich následnej predpokladanej obnovy v roku 2025.

Najväčšiu časť **Iných ostatných nákladov**, a to 88,4 % predstavujú náklady na prehliadky mŕtvych tiel vo výške 2 326 344 eur, ktoré sú dlhodobé na stabilnej úrovni. Okrem nákladov na prehliadky sú v rámci iných ostatných nákladov účtované odmeny pre členov dozornej a správnej rady, ako aj poistenie áut či majetku.

Odpisy dlhodobého majetku v roku 2024 narástli oproti predchádzajúcemu roku o 27,4 %, t. j. o 346 278 eur, najmä v dôsledku zaradenia informačného systému Manažment údajov ÚDZS a ePrehliadky do nehmotného majetku úradu vrátane výpočtovej techniky - tabletov za účelom realizácie projektu ePrehliadky. V odpisoch dlhodobého majetku sa zohľadnili aj odpisy v súvislosti so zvýšením hodnoty informačného systému pre projekt EESSI, ako aj ostatných informačných systémov úradu, z dôvodu nevyhnutných nákladných zmenových konaní.

V roku 2024 poklesli **ostatné náklady** o 59,5 %, t.j. o 621 935 eur. Uvedený pokles vyplýva zo zaúčtovanej kurzovej straty z činnosti úradu ako styčného orgánu pre poskytovanie zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia vo vzťahu k styčným orgánom iných členských štátov EÚ, ktorá v roku 2024 bola vo výške 184 763 eur s medziročným poklesom o 672 185 eur oproti roku 2023. Najvyšší nárast v ostatných nákladoch predstavovali náklady na doplnkové dôchodkové poistenie, a to o 20,5 %, t.j. o 19 837 eur, na ktoré má úrad povinnosť v zmysle platnej legislatívy prispievať pre zamestnancov na SLaPA pracoviskách vykonávajúcich rizikové práce, a to vo výške najmenej 2 % z vymeriavacieho základu zamestnanca, ktorým je hrubá mzda.

b) Výnosy

Celkové výnosy úradu k 31. decembru 2024 predstavovali 33 120 736 eur s nárastom o 29,9 % oproti roku 2023, a to z dôvodu nárastu rozhodujúcej položky výnosov **príspevku od zdravotných**

poistovní na činnost úradu, ktorý bol v roku 2024 na úrovni 30 612 629 eur s medziročným nárastom o 29,9 %. Novelou zákona č. 581/2004 Z. z. nastala od 1. januára 2024 zmena spôsobu financovania úradu, pričom v súlade s § 30 ods. 1 zdravotné poisťovne do 20. januára 2024 zaslali na účet úradu príspevkov na činnosť úradu na rok 2024 vo výške 0,40 % zo základu na jeho určenie, ktorým je celková suma z ročného prerozdelenia poisťného uvedená v rozhodnutí o ročnom prerozdeľovaní poisťného zaslanom v predchádzajúcom kalendárnom roku. Hodnota príspevku predstavovala výšku 22 151 613 eur. Nakoľko výpadok zdrojov oproti schválenému rozpočtu na rok 2024 predstavoval 8 461 016 eur, následnou novelou zákona č. 581/2004 Z. z. sa upravil jednorazový doplatok príspevkov na činnosť dotknutých inštitúcií vrátane úradu, pričom zdravotné poisťovne uhradili doplatok do výšky schváleného rozpočtu na rok 2024 do 20. augusta 2024.

V rámci **tržieb z predaja služieb** sú ďalšími výnosovými položkami v roku 2024 aj tržby za pitvy nariadené podľa osobitného predpisu, príjmy za chladenie mŕtvych tiel, príjmy za vykonané toxikologické vyšetrenia či príjmy z výučbového procesu.

Počas roku 2024 bol v nadväznosti na vývoj kurzovej pozície eura voči iným menám v rámci EÚ zúčtovaný celkový **kurzový zisk** vyplývajúci z činnosti úradu ako styčného orgánu vo výške 589 288 eur.

V roku 2024 boli vo výnosoch účtované aj **dotácia na projekt EESSI** vo výške 140 210 eur, **dotácia na projekt Manažment údajov ÚDZS – CRP, RZP, RPZS, RÚ** vo výške 177 596 eur, dotácia na **projekt ePrehliadky** vo výške 137 332 eur, ako aj dotácia na nový projekt **Rozvoj kybernetickej a informačnej bezpečnosti ÚDZS** vo výške 41 813 eur.

Tabuľka č. 8 - Štruktúra výnosov

(v eurách)

Názov položky	S 2023	% z celkových výnosov	S 2024	% z celkových výnosov
Tržby z predaja služieb	1 065 687	4,181	1 117 272	3,373
súdne pitvy	347 494	1,363	389 215	1,175
chladenie mŕtvych	64 288	0,252	68 356	0,206
toxikologické vyšetrenia	566 167	2,221	565 527	1,707
výučbová základňa	81 451	0,320	84 477	0,255
ostatné tržby (odber tkanív)	6 288	0,025	9 698	0,029
Úroky	191 320	0,751	223 119	0,674
Úroky z omeškania	88	0,000	32	0,000
Zmluvné pokuty a penále	0	0,000	52 202	0,158
Kurzové zisky	174 156	0,683	589 288	1,779
Zákonné poplatky (príspevky od ZP na činnosť úradu)	23 567 908	92,455	30 612 629	92,427
Ostatné výnosy	42 021	0,165	29 243	0,088
povolenia a súhlasy	528	0,002	1 254	0,004
povolenia na prevádzkovanie ZZS	588	0,002	0	0,000
refundácia z exekučného konania	2 149	0,008	2 570	0,008
preplatky, dobropisy z predchádzajúcich období	37 856	0,149	24 615	0,074
iné	900	0,004	804	0,002
Tržby z predaja DHM	7 248	0,028	0	0,000
Dotácie na projekty	442 725	1,737	496 951	1,500
Výnosy celkom	25 491 155	100,0	33 120 736	100,0

C.2. Zhodnotenie majetkovej pozície úradu

a) Dlhodobý majetok

Tabuľka č. 9 - Štruktúra dlhodobého majetku k 31. decembru 2024

(v eurách)

Názov položky	Stav k 01.01.2024	Prírastok / úbytok (+/-)	Stav k 31.12.2024
Nehmotný	6 589 850	751 866	7 341 716
Nezaradený nehmotný majetok	0	0	0
Hmotný	14 643 246	1 454 447	16 097 692
pozemky	274 786	503 700	778 486
stavby	5 935 657	-16 263	5 919 394
stroje, prístroje	8 078 042	838 455	8 916 496
dopravné prostriedky	330 617	128 555	459 172
ostatný hmotný majetok	14 544	0	14 544
nezaradený hmotný majetok	9 600	0	9 600
Dlhodobý majetok celkom	21 233 096	2 206 313	23 439 409

Hodnota nehmotného majetku úradu počas roka 2024 vzrástla o 751 866 eur, a to v nadväznosti na rozširovanie a obnovu informačných systémov úradu. Zároveň boli počas roka 2024 zaradené zhodnotenia softvérov pre projekt EESSI v celkovej hodnote 71 688 eur, pre projekt Manažment údajov ÚDZS - CRP, RZP, RPZS, RÚ v hodnote 51 408 eur, pre projekt ePrehliadky v hodnote 120 000 eur a zaradené majetkové licencie pre nový projekt Rozvoj kybernetickej a informačnej bezpečnosti ÚDZS vo výške 87 467 eur.

V hmotnom majetku je v roku 2024 zaúčtovaný nákup prístrojov a zariadení pre SLaPA pracoviská za účelom obnovy zastaralého vybavenia. V závere roka 2024 úrad obstaral pozemok v Banskej Bystrici v hodnote 503 700 eur za účelom výstavby vlastnej budovy pre zabezpečenie vhodných priestorov na špecifickú činnosť SLaPA pracoviska a pobočky Banská Bystrica.

Dlhodobý hmotný majetok úrad odpisuje rovnomerne podľa § 27 a § 29 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov. Zrýchlené odpisovanie majetku sa neuplatňuje.

Neobežný majetok úradu bol k 31. decembru 2024 odpísaný na 60,7 %, zostatková hodnota dlhodobého majetku bola spolu k uvedenému dátumu 9 218 220 eur a oproti zostatkovej hodnote v roku 2023 vo výške 8 155 567 eur sa medziročne zvýšila o 1 062 653 eur. Prírastok dlhodobého nehmotného majetku bol v celkovej hodnote 751 866 eur a dlhodobého hmotného majetku v hodnote 1 454 447 eur. Všetky pohyby boli uplatnené v odpisoch zúčtovaných v celkovej sume 1 608 794 eur.

b) Finančné prostriedky

Finančné prostriedky úrad vedie v súlade s § 28 ods. 9 zákona č. 581/2004 Z. z. a v súlade so zákonom č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici na účtoch v Štátnej pokladnici. V systéme Štátnej pokladnice je úrad zaradený ako klient B.

b.1. Pokladnice a ceniny

K 1. januáru 2024 mal úrad otvorenú hotovostnú pokladnicu na ústredí, 5 hotovostných pokladníc na pobočkách a 8 hotovostných pokladníc na SLaPA pracoviskách. Denný limit zostatku peňažných prostriedkov v hotovosti vymedzuje výnos Ministerstva financií SR č. MF/026991/2012-321 sumou 6 000 eur a peňažné prostriedky v cudzej mene v sume zodpovedajúcej hodnote 2 000 eur prepočítané podľa referenčného výmenného kurzu určeného a vyhláseného Európskou centrálnou bankou alebo Národnou bankou Slovenska platného v tento deň. Denný peňažný limit zostatku je pre pobočky a SLaPA pracoviská 100 eur, s výnimkou SLaPA pracoviska Antolská, Bratislava, ktoré má denný limit zostatku 200 eur a zvyšok do 6 000 eur limitu je v pokladnici ústredia.

Ústredie úradu nemalo otvorenú v roku 2024 valutovú pokladnicu. Celkový zostatok hotovosti eur vo všetkých pokladniciach k 31. decembru 2024 bol 2 511 eur. Hodnota cenín za pohonné látky bola k 31. decembru 2024 vo výške 1 287 eur.

Podľa § 12 ods. 2 písm. i) zákona č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici v znení neskorších predpisov je možné použiť peňažné prostriedky v hotovosti s výnimkami uvedenými pod písmenami a) - h) do výšky 1 % ročného rozpočtu bežných výdavkov klienta s prihliadnutím na jeho zmeny v priebehu rozpočtového roka. V roku 2024 bolo v pokladniciach úradu použitých v zmysle uvedeného zákona 38 105 eur, čo predstavuje 0,14 % z upraveného rozpočtu bežných výdavkov na rok 2024.

b.2. Bankové účty

Na účtoch, ktoré má úrad otvorené v Štátnej pokladnici, evidoval k 31. decembru 2024 nasledovné zostatky.

Tabuľka č. 10 - Bankové účty

Názov položky	k 31.12.2023	k 31.12.2024	medziročná zmena
Bežný účet	578 000,84	1 523 907,65	945 906,81
Účet na príspevok na činnosť od ZP	22 864 291,92	26 610 353,00	3 746 061,08
Zúčtovací účet - styčný orgán	4 361 490,27	11 119 717,43	6 758 227,16
Účet pre sociálny fond	51 372,68	54 651,07	3 278,39
Účet pokút	11 383,70	12 968,66	1 584,96
Depozitný účet	35 769,14	41 988,53	6 219,39
VÚB účty	17 970,08	13 055,08	-4 915,00
Celkový zostatok na účtoch	27 920 278,63	39 376 641,42	11 456 362,79

Okrem účtov v Štátnej pokladnici má úrad k dispozícii 9 účtov vo VÚB, ktoré používa na dopĺňanie a odvod hotovosti z pokladníc ústredia, pobočiek a SLaPA pracovísk a účet k debetnej platobnej karte. Na týchto účtoch bol celkový stav k 31. decembru 2024 vo výške 13 055 eur. Celkový zostatok na účtoch úradu k 31. decembru 2021 bol vo výške 39 376 641 eur.

c.3. Závazky a pohľadávky

Celkové záväzky úradu k 31. decembru 2024 boli vo výške 126 888 874 eur, kým v rovnakom období roku 2023 boli na úrovni 112 684 682 eur. Najväčšiu časť záväzkov predstavujú dlhodobé

záväzky z činnosti styčného orgánu 124 188 229 eur, kde došlo oproti roku 2023 k nárastu stavu o 14 678 278 eur, z čoho voči zahraničným partnerom o 8 841 885 eur a voči zdravotným poisťovniam o 5 836 393 eur.

Záväzky voči dodávateľom tovarov a služieb predstavovali k 31. decembru 2024 čiastku 426 170 eur, kým v roku 2023 boli v hodnote 535 456 eur, čo predstavuje medziročné zníženie o 109 286 eur.

Úrad ku koncu roka 2024 eviduje **záväzok voči štátnemu rozpočtu** vo výške 513 546 eur, čo predstavuje oproti roku 2023 pokles o 262 682 eur. Tento záväzok tvoria úradom právoplatne uložené pokuty za priestupky v zdravotnom poistení a pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti. Povinní na pokutový účet úradu v priebehu roku 2024 uhradili pokuty vo výške 109 113 eur, čo je o 33 789 eur menej ako za rovnaké obdobie minulého roku. Pokuty uhradené v priebehu roka 2024 úrad odviedol do štátneho rozpočtu.

Tabuľka č. 11 - Záväzky úradu

(v eurách)

Názov položky	k 31.12.2023	k 31.12.2024	medziročná zmena
Z obchodného styku	1 264 371	885 527	-378 844
dodávatelia	535 456	426 170	-109 286
depozit, zábezpeky	35 769	41 989	6 219
za kurzové rozdiely	682 791	404 526	-278 265
ostatné	10 356	12 843	2 487
Záväzky z činnosti styčného orgánu	109 509 951	124 188 229	14 678 278
Voči zamestnancom	590 976	675 562	84 586
Voči inštitúciám soc. poistenia	389 423	456 747	67 323
Daňové záväzky	100 335	113 750	13 415
Voči štátnemu rozpočtu	776 228	513 546	-262 682
Sociálny fond	53 318	54 100	782
Ostatné záväzky	79	1 413	1 334
Záväzky celkom	112 684 682	126 888 874	14 204 192

Celkové pohľadávky úradu v brutto k 31. decembru 2024 boli 114 565 196 eur. Najväčšiu časť pohľadávok predstavujú dlhodobé pohľadávky z činnosti styčného orgánu vo výške 113 473 037 eur, kde došlo k zvýšeniu oproti roku 2023 o 9 007 367 eur, z toho voči zahraničným partnerom sa stav zvýšil o 6 555 749 eur a voči zdravotným poisťovniam o 2 451 618 eur.

Pohľadávky z obchodného styku v brutto (za pitvy vykonávané podľa osobitného predpisu, toxikologické vyšetrenia a ostatné zákonné plnenia) boli k 31. decembru 2024 vo výške 174 055 eur, čo je mierne zvýšenie oproti predchádzajúcemu roku.

Tabuľka č. 12 - Pohľadávky úradu

(v eurách)

Názov položky	k 31.12.2023	k 31.12.2024	medziročná zmena
Z obchodného styku	142 588	174 055	31 467
Z činnosti styčného orgánu	104 465 670	113 473 037	9 007 367
Za kurzové rozdiely	682 791	404 526	-278 265
Ostatné	10 226	13 001	2 776
Za udelené pokuty	764 844	500 577	-264 267
Pohľadávky celkom	106 066 119	114 565 196	8 499 077

Pohľadávky a záväzky zo styčného orgánu majú špecifický charakter. Jedna časť sú pohľadávky voči zdravotným poisťovniam, ktoré odzrkadľujú záväzky voči zahraničným partnerom za poskytnutú zdravotnú starostlivosť slovenským občanom v zahraničí. Druhá časť sú záväzky voči zdravotným poisťovniam nadväzujúce na pohľadávky voči zahraničným partnerom za poskytnutú zdravotnú starostlivosť cudzincom slovenskými poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti. Celý proces likvidácie pohľadávok a záväzkov je časovo náročný, pretože podlieha kontrole a preskúmaniu poskytnutej zdravotnej starostlivosti na základe lokálnych právnych noriem, z uvedeného dôvodu boli predmetné pohľadávky a záväzky jednoznačne v roku 2024 stanovené ako dlhodobé v zmysle doplneného opatrenia MFSR zo 14. novembra 2007 č. MF/24342/2007-74, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a účtovej osnove pre účtovné jednotky, ktoré nie sú založené alebo zriadené na účel podnikania v znení neskorších predpisov.

Tabuľka č. 13 - Prehľad o záväzkoch a pohľadávkach súvisiacich s činnosťou styčného orgánu

(v eurách)

Názov položky	k 31.12.2023	k 31.12.2024	medziročná zmena
Záväzky voči	109 509 951	124 188 229	14 678 278
štátom EÚ	51 671 012	60 512 897	8 841 885
ZP v SR	57 838 939	63 675 332	5 836 393
Pohľadávky voči	104 465 670	113 473 037	9 007 367
štátom EÚ	53 313 115	59 868 864	6 555 749
ZP v SR	51 152 555	53 604 174	2 451 618

Záver

Hospodárenie úradu v roku 2024 ovplyvnila nová rozpočtová legislatíva, ktorá v zmysle novely zákona č. 523/2004 Z. z. zaviedla uplatňovanie záväzných výdavkových limitov. Limit verejných výdavkov pre úrad oznámený Ministerstvom financií SR v júni 2024 bol stanovený vo výške 30 572 990 eur, čo predstavovalo dostatočný priestor na realizáciu potrebných bežných aj investičných výdavkov na zabezpečenie činnosti úradu stanovenej zákonom č. 581/2004 Z. z. v roku 2024. V nadväznosti na konsolidačné opatrenia zohľadnené v procese tvorby rozpočtu verejnej správy na roky 2025 až 2027, Ministerstvo financií SR stanovilo celkové výdavky úradu na rok 2025 o 4 900 357 eur nižšie oproti pôvodne schválenému rozpočtu na rok 2025 a záväzný limit verejných výdavkov pre úrad vo výške 28 349 269 eur. Z dôvodu obmedzených a záväzných výdavkov úradu pre rok 2025, bol úrad nútený realizovať nevyhnutné investičné výdavky a časť materiálového zabezpečenia činnosti úradu, ktoré boli pôvodne rozpočtované v roku 2025, už v roku 2024, čo sa odrazilo najmä na zvýšených výdavkoch v oblasti obnovy prístrojového vybavenia a materiálového zabezpečenia SLaPA pracovísk, ako aj v oblasti realizácie obnovy a rozvoja informačných systémov a hardvérového vybavenia úradu najmä za účelom zvyšovania kybernetickej bezpečnosti spravovaných dát.

Úrad v roku 2024 pokračoval v realizácii EÚ projektov – projekt Manažment údajov ÚDZS - CRP, RZP, RPZS, RÚ a ePrehliadky, v rámci ktorých sa v roku 2024 realizovala refundácia vlastných výdavkov úradu z predchádzajúcich rokov prostriedkami EÚ a príslušného spolufinancovania vo výške 1 158 419 eur, z čoho refundácia bežných výdavkov bola vo výške 189 392 eur a refundácia kapitálových výdavkov vo výške 969 027 eur. Úrad zároveň využil ďalšiu výzvu a v roku 2024 uzatvoril zmluvu o poskytnutí nenávratného finančného príspevku s Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR na projekt s názvom Rozvoj kybernetickej a informačnej bezpečnosti ÚDZS, ktorý sa začal realizovať koncom roka 2024.

Nakoľko v predchádzajúcom období vykonaný audit kybernetickej bezpečnosti poukázal na viaceré bezpečnostné aj výkonnostné nedostatky informačných systémov, ktoré v súlade so zákonnou činnosťou úradu v oblasti dohľadu nad zdravotnou starostlivosťou a verejným zdravotným poistením spracovávajú, uchovávajú a sprístupňujú vysokocitlivé osobné údaje akými sú rodné čísla, adresy, diagnózy, údaje zo zdravotnej dokumentácie, údaje zdravotných poisťovní a ďalšie, v sledovanom období sa úrad výrazne zamerlal na zabezpečenie obnovy viacerých informačných systémov, rozšírenie hardvérového vybavenia a bezpečnostných licencií, pričom túto obnovu je potrebné naďalej realizovať aj v nasledujúcom rozpočtovom období.

V prvej polovici roka 2024 bola úradu doručená dohoda o ukončení Zmluvy o nájme nebytových priestorov zo strany Fakultnej nemocnice s poliklinikou F. D. Roosevelta Banská Bystrica pre SLaPA pracovisko Banská Bystrica z dôvodu plánovaného odstránenia stavby, v ktorej sa prenajímané priestory nachádzali. Úradu tak následne vznikli dodatočné výdavky súvisiace s operatívnym sťahovaním pracoviska do provizórnych nevyhovujúcich priestorov, a to časť pitevne do VŠNsP Lučenec a laboratórnu a administratívnu časť k súkromnému prenajímateľovi v Banskej Bystrici, pričom je denne nevyhnutné zabezpečovať prepravu materiálov medzi Banskou Bystricou a Lučencom. Uvedená skutočnosť zakladá nevyhnutnú potrebu zabezpečiť vyhovujúce priestory pre optimálnu činnosť SLaPA pracoviska Banská Bystrica, ktoré zabezpečuje výkony pre veľký región. Úrad sa po zhodnotení viacerých alternatív a v nadväznosti na špecifickú činnosť SLaPA pracoviska, ktorú nie je možné zabezpečovať v komerčných priestoroch, rozhodol pre najefektívnejšie a najhospodárnejšie riešenie, a to výstavbu vlastnej budovy na zabezpečenie činnosti nielen SLaPA pracoviska, ale aj činnosti pobočky Banská Bystrica. Z uvedeného dôvodu úrad koncom roku 2024 obstaral pozemok v Banskej Bystrici, pričom v nasledujúcom rozpočtovom období sa bude realizovať potrebná projektová dokumentácia s predpokladaným začatím samotnej stavby začiatkom roka 2026.